

Група актера са културне сцене у Србији покренула је иницијативу за промену политике финансирања културе, захтевајући да издвајање за културу буде минимално један одсто укупног државног буџета, пише "Sikalt" (Seecult).

Иницијатива је заснована на резултатима истраживања о издвајањима за културу у земљама у региону, према којима су укупни буџети Србије и Београда други највећи у региону, али да су, процентуално, издвајања за културу у Србије и Београда нижа него у свим другим државама и свим другим главним градовима региона.

Србији на државном нивоу одваја свега 0,74 одсто буџетских средстава

Резултати истраживања које је спровео Центар за емпиријске студије културе Југоисточне Европе (ЦЕСК), у сарадњи са Асоцијацијом Независна културна сцена Србије, показују да је издвајање за културу у Србији на државном нивоу свега 0,74

одсто, а на градском 4,12 одсто.

Резултати компаративног истраживања показују да је у периоду од 2015. до 2019. године процентуално издвајање за културу у односу на укупан државни буџет било највеће у Северној Македонији (током посматраног периода преко два одсто, а у 2019. години 1,55 одсто) и Словенији (у 2019. години – 1,68 одсто).

Издавања за културу у Црној Гори су била стабилно изнад 1 одсто, а најмањи проценат укупног буџета у посматраном периоду издвајан је у Хрватској (2019 - 0.88 одсто) и Србији (2019 - 0,74 одсто).

Словенци издвајају највише

У погледу издвајања за културу по глави становника, у 2019. години далеко предњачи Словенија (78 евра), потом Хрватска (39 евра), Црна Гора (36 евра), Северна Македонија (28 евра), док најмање издваја Србија - само 11 евра за културу по глави становника.

У жељи да се такво стање системски мења, група актера са домаће културне сцене покренула је иницијативу за повећање издвајања за културу у буџету Србије на минимално један одсто.

Тај проценат препоручује и Унеско, сматрајући да се тиме обезбеђује минимални буџетски подстицај за развој савременог стваралаштва и очување наслеђа кроз учешће сва три сектора.

Покренута онлајн петиција “Сви за 1% - 1% за све”

Иницијатива "1% за културу" жели пре свега да утиче на увођење јасних и транспарентних процедура које би омогућиле одговорно управљање и дистрибуцију јавних средстава у култури, али и укључивање свих актера у култури у процес

доношења одлука о управљању јавним буџетом и другим јавним ресурсима у култури.

Тим поводом покренута је и онлајн петиција “Сви за 1% - 1% за све”, којој је шира јавност позвана да подржи захтеве који ће званично бити упућени Министарству културе и информисања, Кабинету председнице Владе и Савету за креативне индустрије, као и Министарству финансија.

Иницијатива "1% за културу" најавила је да ће ускоро организовати и јавни разговор о финансирању културе у Србији, чији је циљ упознавање с могућностима планирања буџета у тој области, механизмима и алатима који би омогућили транспарентније управљање и дугорочна улагања у реформу постојећег културног система.

(Н1)